

Uchwała Nr XL/378/2022

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 14 lutego 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy
Inowrocław na lata 2022- 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn.zm.)¹ oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz.821, z późn. zm.)² uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław na lata 2022-2024, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Inowrocław.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław
Krzysztof Koltuński

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1834

² Zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone Dz. U z 2021 r. poz. 159, poz.1006, poz.1981, poz.2270 i poz.2328

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, z późn. zm.) rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Poprzez realizację programu zwiększa się możliwości rozwojowe rodziny oraz jej zdolność do przewyższania braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania, przy ścisłej współpracy samorządu i podmiotów zajmujących się rodziną. Obowiązek ustawowy, jak również konieczność wspierania rodzin zagrożonych problemami, bądź nieradzących sobie z pełnieniem funkcji rodzicielskich, uzasadnia celowość przyjęcia niniejszej uchwały.

Mając na uwadze powyższe przyjęcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Inowrocław na lata 2022-2024 jest w pełni uzasadnione.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław
Krzysztof Kołtuński

Załącznik

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław

Krzysztof Kołtuński

do Uchwały Nr XL/378/2022

Rady Gminy Inowrocław

z dnia 14 lutego 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA TERENIE GMINY INOWROCLAW

NA LATA 2022-2024

WSTĘP

Rodzina należy do tych instytucji społecznych, która pomimo wielu zmian zachodzących w społeczeństwie, znajduje się na szczycie hierarchii wartości społecznych. Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Dom rodzinny jest pierwszym i nadrzędnym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, które dla swojego prawidłowego rozwoju potrzebuje zapewnienia miłości, poczucia bezpieczeństwa i zaspokojenia jego potrzeb. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

Rodzina dysfunkcyjna, to rodzina, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokojeniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizacyjne życie rodzin, którym często towarzyszy problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować własną aktywność, wyzwalać potencjał i pozwalać na wyzwolenie nowych umiejętności. Jednak, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań zapobiegających jej dezorganizacji.

Rodziny te wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną i podejmowana możliwie jak najwcześniej. Pozostawienie rodzin bez specjalistycznego wsparcia i różnorodnych form pomocy może spowodować wzrost zjawiska dalszej ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, w wyniku, których najbardziej zagrożone będą dzieci.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Takie założenia leżały u podstaw przyjętej 9 czerwca 2011 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawą prawną opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest art. 17 ust.1 pkt. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.), który mówi, że samorządy lokalne w pełni odpowiadają za tworzenie i funkcjonowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Budowa lokalnego systemu opieki wynika stad, że środowisko lokalne obok

rodziny stanowi najważniejszy czynnik socjalizacji, nieodłączny i nieuchronny element otoczenia i życia jednostki. Rodzina zaś jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, ponieważ kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy oraz styl życia. Istotnym narzędziem do wsparcia rodzin, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny.

Pierwszy Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław opracowany na lata 2013-2015, przyjęty został uchwałą Nr XXIV/193/2013 Rady Gminy Inowrocław z dnia 11 lutego 2013 r. zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Następny Program opracowany na lata 2016-2018 przyjęty Uchwałą Nr XIV/104/2016 Rady Gminy Inowrocław z dnia 18 lutego 2016 r. oraz kolejny przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr IV/31/2019 z dnia 26 lutego 2019 r. na lata 2019-2021, były kontynuacją już podjętych zadań i wyznaczały zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających kryzys.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Inowrocław na lata 2022-2024 stanowi kontynuację wybranych celów i zadań do realizacji w poprzednich programach.

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE PROGRAMU

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pomocy społecznej opiera się między innymi na następujących aktach prawnych:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.);
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, późn.zm.);
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249);
- 5) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483, z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372, z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359, z późn.zm.);

8) Innych właściwych ustaw i aktów prawnych nakładających uprawnienia na gminy i ośrodki pomocy społecznej.

II. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny przezywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

Tabela nr 1. Podział zadań samorządowych w zakresie wspierania rodziny.

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD
<ul style="list-style-type: none"> • asystent rodziny; • placówki wsparcia dziennego; • rodziny wspierające; • inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka; • placówki opiekuńczo-wychowawcze; • usamodzielnienie; • organizator rodzinnej pieczy zastępczej; • rodziny pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • ośrodek adopcyjny; • regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna • interwencyjny ośrodek preadapcyjny

III DIAGNOZA

Zgodnie ze stanem na dzień 31 XII 2021 r. Gminę Inowrocław zamieszkiwało 11853 mieszkańców, z czego niewielką przewagę stanowiły kobiety (około. 50.30%). Na przestrzeni lat 2019-2021 liczba ludności na terenie Gminy uległa systematycznemu wzrostowi. Przyczyną tego wzrostu może być fakt, że coraz więcej mieszkańców z terenów miejskich emigruje na tereny wiejskie w poszukiwaniu ciszy i spokoju oraz bliższego kontaktu z naturą.

Tabela 2. Struktura demograficzna Gminy Inowrocław w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
Ogółem	11 879	11 878	11 852
Mężczyźni	5861	5889	5874
Kobiety	6018	5989	5978

Źródło: Dane US Inowrocław

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej). Ze wsparcia udzielonego przez GOPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które jest ustalone na poziomie 776,00 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 660,00 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe jest stosowane również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód w rodzinie na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674,00 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764, 00 zł. Osoby objęte pomocą ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu cechuje bardzo często bezradność oraz bezsilność, w tym samym wykluczenie społeczne. Wykluczenie społeczne to brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, rynków, które powinny być dostępne dla każdego. Jest to, więc sytuacja uniemożliwiająca lub znacznie utrudniająca jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Wśród grup społecznych szczególnie narażonych na wykluczenie społeczne najczęściej są: dzieci i młodzież, osoby starsze, niepełnosprawne, niezaradne, osoby bezdomne i bezrobotne. Ważne powody przyznania świadczeń z zakresu pomocy społecznej stanowiły również niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, a także alkoholizm i przemoc. Dane szczegółowe w tym zakresie za rok 2021 przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu w 2021 r.

Powody przyznanej pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	153	323
Bezrobocie	123	307
Niepełnosprawność	90	153
Długotrwała lub ciężka choroba	96	176
Przemocy w rodzinie	6	14
Potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	26	18
Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	46	137
Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w 6 art.159 ust.1 pkt.1 lit.c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
Alkoholizmu lub narkomanii	15	22
Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej	5	11
Kłęski żywiołowej lub ekologicznej	0	0

Źródło: Dane GOPS Inowrocław

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej mogą liczyć na pomoc ze strony Ośrodka. Pomoc udzielana jest w formie świadczeń pieniężnych (zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały, zasiłek celowy specjalnej). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu świadczy również pomoc rzeczową oraz pomoc o charakterze

niepieniężnym, do której zalicza się pracę socjalną, opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, sprawienie pogrzebu, zapewnienie schronienia, odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, dożywianie dzieci, poradnictwo prawne i psychologiczne i pomoc usługową. Formy udzielonej przez GOPS pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Formy świadczeń pomocy społecznej udzielonej w Gminie Inowrocław w 2021 r.

Formy świadczeń	Liczba świadczeń
Zasiłek stały	582
Zasiłek okresowy	633
Zasiłek celowy	1181
Posiłek	5554
Schronienie	52923 (14 osób)
Sprawienie pogrzebu	0
Odpłatność za pobyt w DPS	142 (13 osób)
Usługi opiekuńcze	9989
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób zaburzonych psychicznie (w tym dzieci)	2819
Praca socjalna	282 rodziny
Kontrakt socjalny	31

Źródło: Dane GOPS Inowrocław

Duże znaczenie przy wspieraniu rodzin miało także prowadzone w GOPS-ie poradnictwo specjalistyczne świadczone w ramach Punktu Konsultacyjnego. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest wspieranie osób i rodzin z problemami psychospołecznymi, uzależnieniem, współuzależnieniem, przemocą domową oraz wychowawczymi. Pomocy w tym zakresie udzielają zatrudnieni przez Ośrodek specjaliści: prawnik, psycholog, terapeuta ds. uzależnień. Specjaliści udzielili porad:

- terapeuta 1 rodzinie;

- prawnik 7 rodzinom;
- psycholog 11 rodzinom.

Ogółem w roku 2021 z takich porad skorzystało 19 rodzin.

W ramach realizowanych zadań GOPS przyznawał również świadczenia rodzinne. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5. Świadczenia rodzinne przyznawane w Gminie Inowrocław w roku 2021

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny	5666
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka	20
Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	67
Dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka	258
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	57
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	367
Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1033
Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	905
Zasiłki pielęgnacyjne	3284
Świadczenia pielęgnacyjne	862
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	49
Specjalny zasiłek opiekuńczy	3
Świadczenie wychowawcze Rodzina „500 Plus”	25 007
Świadczenie rodzicielskie	241

Świadczenie „Za życiem” o wsparciu kobiet	3
---	---

Kolejną formę pomocy udzielaną przez GOPS stanowiły świadczenia alimentacyjne, które służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 6. Świadczenia alimentacyjne przyznane w Gminie Inowrocław w roku 2021

Świadczenia alimentacyjne	Liczba świadczeń
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	66
Liczba wypłaconych świadczeń	792
Wartość przyznanych świadczeń	334 755

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu prowadzi pracę socjalną z rodzinami z problemem uzależnień od alkoholu poprzez kierowanie osób uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak i z rodzinami dotkniętymi przemocą domową. W roku 2021 pracownicy socjalni skierowali 7 wniosków z prośbą o podjęcie działań wobec osób uzależnionych od alkoholu.

Wsparcie i pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierowane jest do rodzin, które z różnych powodów nie mogą funkcjonować w sposób prawidłowy w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie takie jest, więc wielopłaszczyznowe i obejmuje m.in. poprawę warunków bytowych, dostęp do wypoczynku. Priorytetem pomocy jest zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków. Dominujący rodzaj pomocy pieniężnej stanowi, więc posiłek, który był wsparciem udzielanym dzieciom m.in. w ramach obowiązującego programu przyjętego Uchwałą Rady Ministrów nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018 r., 1007) Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. W roku 2021 Ośrodek wydatkował kwotę 50 962, 20 zł na zakup ciepłego posiłku. Pomocą w formie dożywiania w szkole objętych zostało 68 dzieci i młodzieży z terenu naszej gminy.

W ramach obowiązku kierowania przez Ośrodek osób do Caritas Polska, w związku z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 -2020, kontynuowanym w roku 2021, do tej formy pomocy w roku 2021 zostało zakwalifikowanych 9 osób.

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego. W wyniku rozstrzygnięcia zapytania ofertowego na świadczenie usług specjalistycznych na rok 2021, Ośrodek podpisał ponownie umowy na świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych ze specjalistami z zakresu integracji sensorycznej, treningu umiejętności społecznych oraz rehabilitacji metoda Wojty.

W 2021 r. usługi specjalistyczne świadczone były dla 8 dzieci z rodzin mieszkających na terenie gminy i zrealizowane zostały w okresie od 04.01.2021 r. do 31.12.2021 przez specjalistów posiadających odpowiednie kompetencje, kwalifikacje i umiejętności. Dzięki stosownej terapii integracji sensorycznej możliwe było m.in. usprawnienie zaburzonych funkcji rozwoju dzieci, ćwiczenie odpowiednich reakcji na bodźce sensoryczne, poprawa koordynacji ruchowej.

W okresie letnim w dniach 8-17 sierpnia 2021 r. ze środków GKRPA sfinansowano wypoczynek dla 24 dzieci z terenu naszej gminy w miejscowości Poronin. Komisja dofinansowała półkolonie odbywające się w świetlicy w Gnojnie dla 35 dzieci w okresie od 19-24.07. 2021 r. oraz zajęcia profilaktyczne dla uczestników Gminnej Biblioteki Publicznej w Jaksicach oraz warsztaty profilaktyczne w szkołach podstawowych z terenu gminy.

Przy współpracy licznych służb oraz Urzędu Gminy Inowrocław odbyła się siódma edycja „Gier Strategicznych z Policją 2021” GKRPA przystąpiła również do Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj trzeźwy Umysł”.

IV. ASYSTENT RODZINY

W świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821), wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócić rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Ustawa nałożyła na gminy zadanie, którym jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracownika socjalnego wyłącznie pomocą i pracą z rodziną.

Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczanie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Działania asystenta rodziny polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tą rodzinę. Praca asystenta ma na celu głównie:

- opracowanie i realizację planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców,
- pomoc w pisaniu wniosków oraz stosownych pism do innych instytucji,
- udzielanie konsultacji na temat prawidłowego dbania o czystość i higienę domowników oraz ład i porządek w mieszkaniu.

Ponadto asystent rodziny m.in.:

- prowadzi wymaganą dokumentację,
- dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny,
- sporządza sprawozdania dotyczące pracy z rodziną,
- sporządza na wniosek sądu opinie o rodzinie i jej członkach oraz uczestniczy w rozprawach sądowych,
- współpracuje z Zespołem Interdyscyplinarnym i grupami roboczymi
- współpracuje m.in. z kuratorami sądowymi, policją i szkołami.

W 2021 r. pracą asystenta objętych było narastająco łącznie 19 rodzinom z terenu Gminy Inowrocław. Z ośmioma rodzinami została w 2021 roku zakończona asystentura. Z dwoma rodzinami jest prowadzona praca pod kątem powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Art 192 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek partycypowania w kosztach utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Zgodnie z art.191 ust.8 ustawy w myśl obowiązujących przepisów, od stycznia 2012 r. gmina ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 50% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 7. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej współfinansowany przez Gminę Inowrocław w latach 2019-2021 (stan na 31.12.2021r.)

ROK	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Koszty ponoszone przez Gminę Inowrocław współfinansowania dzieci w pieczy zastępczej
2019	22	147 405,28
2020	20	200 362,58
2021	27	292 393,67

Źródło: Dane GOPS Inowrocławiu

W 2021 r. Gmina Inowrocław pokrywała:

- 10% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu 5 dzieci w pieczy zastępczej,
- 30% - wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu 8 dzieci w pieczy zastępczej,
- 50% - wydatków na opiekę i wychowanie 14 dzieci w trzecim i następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2021 w pieczy zastępczej przebywało 27 dzieci z terenu Gminy Inowrocław.

V. KARTA DUŻEJ RODZINY

Dnia 1 stycznia 2015 r. w życie weszła ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744)

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny, bez względu na kryterium dochodowe. Karta jest wydawana bezpłatnie. Rodzice mogą korzystać z niej dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują Kartę na czas trwania niepełnosprawności.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny, mieszkańcy gminy Inowrocław składają

wniosek w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Inowrocławiu. Wniosek w imieniu rodziny może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Składając wniosek o przyznanie Karty przedstawia się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do Ośrodka wpłynęło 36 wniosków rodzin wielodzietnych z terenu Gminy Inowrocław o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Do 31 grudnia 2021 r. GOPS wydał łącznie 87 Kart dla rodziców (opiekunów) oraz dzieci.

VI. PRACA Z RODZINĄ I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Praca z rodziną ukierunkowana jest na wzmocnienie więzi uczuciowych, pomocy w integracji rodziny z otoczeniem, pomocy w odbudowie funkcji opiekuńczo-wychowawczych, minimalizowaniu czynników negatywnych dla dziecka. Praca na rzecz rodziny odnosi pozytywne skutki wówczas, kiedy jest prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę w formie poradnictwa specjalistycznego, terapii, pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego, pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego. Praca z rodziną może być prowadzona również w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również aktywne doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i dbałości o higienę osobistą i higienę otoczenia. Tam gdzie jest to możliwe i potrzebne praca z rodziną opiera się o kontrakt socjalny. Poradnictwo dotyczy sposobów zaspokajania potrzeb dzieci i rozwiązywania problemów wewnętrznych. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu realizuje zadania wynikające z ustawy poprzez szeroko rozumianą profilaktykę, współpracę instytucji i organizacji działających w obszarze profilaktyki ukierunkowanej na dziecko i rodzinę.

VII. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Art.9 a pkt.1 i pkt.2 z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) nakłada na Gminy obowiązek podjęcia działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Osoby z terenu Gminy Inowrocław zagrożone przemocą w rodzinie lub osoby doznające tej przemocy mogą skorzystać z bezpłatnej porady pracowników socjalnych, psychologa, prawnika, terapeuty uzależnień.

Psycholog uczestniczy również w pracach grup roboczych, zwoływanych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”. W roku 2021 psycholog i prawnik oraz terapeuta w ramach punktu konsultacyjnego udzielił wsparcia 19 rodzinom. Porady prawne udzielane były osobom doznającym przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą – członkom rodzin

z terenu gminy Inowrocław, w ustalonym wcześniej przez pracowników socjalnych i dogodnym dla osoby zainteresowanej terminie.

W 2021 r. Zespół Interdyscyplinarny realizował zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Inowrocław. Kontynuowano procedury 17 „Niebieskich Kart” z roku 2020. W 2021 r. założonych zostało 37 Niebieskich Kart:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu założył 1 Niebieską Kartę,
- Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu założyła 36 Niebieskie Karty,

Karty zostały założone w środowiskach, w których występowała przemoc lub istniało podejrzenie o jej stosowanie wobec najbliższych członków rodziny lub osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe. Odbywały się systematyczne spotkania grup roboczych, których w roku 2021 odbyło się 101. Na spotkaniach grupy robocze opracowywały indywidualny plan działania dla rodziny lub osoby objętej procedurą „Niebieskiej Karty”. Odbyło się 4 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Wobec sprawców przemocy grupy robocze podejmowały rozmowy dyscyplinujące i motywujące ich do podjęcia działań. Proponowany jest wśród tych osób udział w programie korekcyjno-edukacyjnym prowadzonym przez PCPR. Ponadto prowadzone są rozmowy uświadamiające o odpowiedzialności karnej za znęcanie się nad rodziną. Osoby stosujące przemoc są kierowane również do Punktu Konsultacyjnego przy GKRPA w Inowrocławiu w celu konsultacji z terapeutą uzależnień. W środowiskach rodzinnych osób dotkniętych przemocą w rodzinie realizowana jest praca socjalna polegająca na poradnictwie oraz kierowaniu do instytucji zajmujących się poradnictwem rodzinnym. Ponadto rodziny dotknięte przemocą spełniające kryterium ustawy o pomocy społecznej otrzymują pomoc w formie finansowej.

Środowiska osób dotkniętych przemocą są systematycznie wizytowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych KPP w Inowrocławiu. W wyniku współpracy dzielnicowych KPP z pracownikami Ośrodka, następuje wymiana informacji celem podjęcia stosownych czynności mających na uwadze dobro rodzin dotkniętych przemocą. Pracownicy socjalni Ośrodka w 2021 r. w ramach podjętych działań złożyli informację do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nietletnich dotyczącą siedmiorga dzieci z terenu gminy, znajdujących się w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny brali kilkakrotnie udział w posiedzeniach sądu.

Pracownicy socjalni systematycznie współpracują m.in. z kuratorami sądowymi, którzy objęli swoim nadzorem rodziny z terenu gminy Inowrocław, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu, szkołami, świetlicami wiejskimi oraz przedstawicielami społeczności lokalnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z Zarządzeniem Nr 13/2014 r. Kierownika GOPS w Inowrocławiu ma opracowane procedury postępowania interwencyjnego pracownika socjalnego przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka

z rodziny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia, w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Zarządzeniem Nr 14/2014 Kierownika GOPS z dnia 19 listopada 2014 r. zostały wprowadzone procedury postępowania kierownika oraz pracownika socjalnego Ośrodka po uzyskaniu informacji od funkcjonariusza policji o konieczności pilnego udzielenia pomocy dorosłej osobie doznającej przemocy w rodzinie.

VIII. WSPARCIE SENIORÓW i OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na terenie Gminy Inowrocław seniorzy stanowią 19,1% ogółu społeczeństwa (dane GUS na dzień 31.12.2020 r.). Prognozy GUS zawarte w opisie statystycznym pt. „Sytuacja osób starszych w Polsce w 2020 roku” zakładają w najbliższych latach wzrost około 22% osób starszych w Polsce. Analizując grupę seniorów, zauważalna jest jej niejednorodność. Z jednej strony mamy seniorów wymagających opieki, ze względu na procesy chorobowe czy sędziwy wiek, z drugiej strony dużą część stanowią seniorzy, którzy dopiero do tej grupy wkroczyli i nadal chcą pozostawać aktywni, bądź dzięki organizacji różnych działań do nich skierowanych, uczestniczą w nich i te aktywność utrzymują.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 11 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym usług specjalistycznych, w miejscu zamieszkania. W 2021r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu objął łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych 22 osoby, które zostały objęte zwykłymi usługami opiekuńczymi.

Gmina Inowrocław zapewnia szerokie wsparcie seniorom. Spółdzielnia Socjalna WIGOR w ramach zadania publicznego prowadzi:

- Dziennym Domem Senior + w Żalinowie, który przyczynia się do aktywnego udziału w życiu społecznym seniorów. W roku 2021 roku z powyższej formy wsparcia korzystało 20 osób. Skierowania do uczestnictwa w Domu Senior + wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.
- Środowiskowym Domem Samopomocy w Żalinowie, który jest kierowany na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i rozwiązywaniu codziennych problemów osób w nim przebywających oraz integrację uczestników ze środowiskiem lokalnym. Dom jest placówką pobytu dziennego, przeznaczoną dla osób dorosłych przewlekłe psychicznie chorych, osób z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, gdy jednocześnie występują zaburzenia neurologiczne, osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. W roku 2021 z powyższej formy pomocy korzystało 16 osób. Skierowania do uczestnictwa w ŚDŚ wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

IX. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny, dzieci oraz młodzież z terenu Gminy Inowrocław, a w szczególności te rodziny, które przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze, w których wychowują się dzieci oraz rodziny dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Adresatami programu są także, osoby, które z uwagi na wiek zagrożone są wykluczeniem społecznym.

Program skierowany jest w szczególności do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- rodzin z dziećmi zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

X. ANALIZA SZANS I ZAGROZEŃ

Na potrzeby programu dokonano analizy mocnych i słabych stron oraz zagrożeń mających wpływ na realizację zadań zawartych w programie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, • praca pedagoga szkolnego, • praca asystenta rodziny, • doświadczenie i wiedza pracowników GOPS we wsparciu rodziny • realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 finansującego dożywianie dzieci w szkołach, • Karta Dużej Rodziny, • działalność Punktu Konsultacyjnego – udzielanie bezpłatnej porady prawnika,	<ul style="list-style-type: none"> • brak jednolitej interpretacji przepisów prawa w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zlecenie do realizacji zadań samorządu bez dostatecznego wsparcia finansowego, • niska świadomość i aktywność społeczna w zakresie uprawnień i możliwości wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, • brak wzorców osobowych i wyuczona bezradność rodzin dysfunkcyjnych, • obciążenie pracowników GOPS dodatkowymi zadaniami, • niechęć członków rodzin do zmiany

<p>psychologa, terapeuty uzależnień,</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny, • działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • dobrze wykształcona kadra, • działania Centrum Integracji Społecznej w Łojewie, • poparcie działań, współpraca z samorządem gminnym, • działania Spółdzielni Socjalnej WIGOR (ŚDŚ, DD Senior+) 	<p>postępowania, współpracy ze specjalistami.</p>
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> • praca asystenta rodziny, • działania podejmowane na rzecz rodziny, • kierowanie pomocy do konkretnego adresata, • wzrost świadomości znaczenia więzi rodzinnych, • zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia, • sprawnie działający Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • wypracowany system wsparcia i współpracy na rzecz rodziny w Gminie Inowrocław, • działalność Centrum Integracji Społecznej, • organizacja prac społecznie 	<ul style="list-style-type: none"> • brak środków, niedofinansowanie działań, • patologie społeczne, • przesuwanie odpowiedzialności za funkcjonowanie rodziny min. na instytucje i szkołę, • rozluźnienie więzi, zanik tradycji rodzinnych, wyjazd rodziców poza granice kraju, • wzrost liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, • brak współpracy rodziny w zakresie potrzeby rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych • bezrobocie lub niechęć do podjęcia pracy, • wzrost kosztów utrzymania rodziny, • pokoleniowe powielanie błędów

użytecznych na terenie Gminy Inowrocław	wychowawczych <ul style="list-style-type: none"> wzrost kosztów utrzymania rodziny, pokoleniowe powielanie błędów wychowawczych
---	---

XI. ZASOBY GMINY INOWROCLAW

Działania na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży realizują następujące m.in. lokalne instytucje Gminy Inowrocław:

1. Urząd Gminy Inowrocław - m.in. współfinansowanie programów wspierających aktywność społeczną i aktywizację zawodową mieszkańców Gminy Inowrocław.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu – m.in. pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa, praca socjalna skierowana dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Gminy Inowrocław.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – m.in. wspieranie rodzin z problemami alkoholowymi.
4. Punkt Konsultacyjny przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – pomoc rodzinom dotkniętym problemem uzależnień lub przemocą w rodzinie.
5. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Inowrocław – m.in. pomoc i wspieranie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
6. Centrum Usług Oświatowych Gminy Inowrocław – działania edukacyjno-wychowawcze, pedagogizacja rodziców, zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
7. Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu – m.in. odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy Inowrocław.
8. Centrum Integracji Społecznej w Łojewie – m.in. przygotowanie osób bezrobotnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym do podjęcia pracy oraz powrotu do aktywnego życia społecznego zgodnego z prawem, pełnienia ról społecznych, korzystania z dóbr publicznych i zdobywania dochodów w godny sposób.
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach współorganizator zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, zagospodarowanie czasu wolnego.
10. Świetlice Wiejskie m.in. zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.
11. Spółdzielnia Socjalna WIGOR m.in. zarządzanie w ramach zadania publicznego Dziennym Domem Pobytu Senior+ oraz ŚRODOWISKOWYM Domem Samopomocy w Żalinowie.

Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław na lata 2022-2024 będzie, więc służył realizowaniu gminnej profilaktyki rodzinnej.

XII. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będą m.in.

- Urząd Gminy w Inowrocławiu (UG),
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu (GOPS),
- Zespół Interdyscyplinarny (ZI),
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Inowrocławiu (GKRPA),
- Centrum Usług Oświatowych Gminy Inowrocław (CUO),
- Gminna Biblioteka Publiczna w Jaksicach (GBP),
- Świetlice Wiejskie Gminy Inowrocław (ŚW),
- Centrum Integracji Społecznej w Łojewie (CIS),
- Kuratorzy Rodzinni Sądu Rejonowego w Inowrocławiu (KSSR)
- Spółdzielnia Socjalna WIGOR (SSW)

XIII. ZADANIA I CELE PROGRAMU

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia rodzinie zdolności do prawidłowego wypełnienia ról społecznych. Proponowane działania mają zadanie wesprzeć rodzinę dysfunkcyjną w wypełnianiu jej podstawowych funkcji wykorzystując w pierwszej kolejności zasoby i możliwości własnej rodziny.

Celem głównym Programu w Gminie Inowrocław jest skuteczny system opieki nad dzieckiem i rodziną sprzyjający rozwojowi.

Cele szczegółowe Programu:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych,
- rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin,
- podejmowanie działań na rzecz rodzin,

- podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej

Cel szczegółowy: 1

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka

DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	TERMIN
Objęcie pomocą rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych pomocą społeczną, • liczba rodzin korzystających z zasiłku rodzinnego, • liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego, • liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego (500+) • liczba rodzin korzystających z dodatku osłonowego • liczba rodzin z dziećmi korzystających z dodatku mieszkaniowego • liczba wydanych Kart Dużej Rodziny. 	GOPS UG	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, pomoc rodzinom	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w formie bezpłatnego dożywiania w placówkach oświatowych, • liczba rodzin objętych pomocą w formie dożywiania • liczba rodzin korzystających z POPŻ. 	GOPS CUO CARITAS	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży wymagających tej formy wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanym wypoczynku, • liczba imprez skierowanych do rodzin, organizowanych przez Świetlice Wiejskie, • liczba działań skierowanych do dzieci i młodzieży organizowanych przez szkoły oraz Gminną Bibliotekę Publiczną 	GOPS GKRPA ŚW GBP	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024

Cel szczegółowy: 2

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	TERMIN
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, radca prawny) w rodzinach wymagających pomocy specjalistów	<ul style="list-style-type: none"> • liczba udzielonych porad; • liczba rodzin, którym udzielono wsparcia, • rodzaj i forma udzielonego poradnictwa 	<p>GOPS</p> <p>ZI</p> <p>GKRPA</p>	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie pracy asystenta rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • liczba zatrudnionych asystentów rodziny 	GOPS	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych wspólnie działań, • liczba wypracowanych procedur, • liczba spotkań w PCPR- ocena sytuacji dziecka 	<p>GOPS</p> <p>PCPR</p> <p>GKRPA</p> <p>ZI</p> <p>UG</p>	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024

Cel szczegółowy: 3

Ograniczenie sytuacji kryzysowych w rodzinach dysfunkcyjnych

DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	TERMIN
Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin poprzez kuratorów sądowych dla nieletnich oraz pracowników socjalnych i asystenta rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, objętych nadzorem kuratorów rodzinnych, • liczba wniosków złożonych do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, • liczba środowisk objętych pracą socjalną i pracą asystenta rodziny 	GOPS KSSR	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin z dziećmi, w których zdiagnozowano zjawisko przemocy, • Liczba wdrożonych Niebieskich Kart, • liczba złożonych wniosków do GKRPA i Sądu, • liczba wspólnie zwizytowanych środowisk przez pracowników socjalnych i funkcjonariuszy policji 	GOPS ZI GKRPA KPP	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, • liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA, • liczba wniosków złożonych do sądu o leczenie odwykowe 	GOPS GKRPA ZI	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” • liczba posiedzeń ZI i grup roboczych, • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, wobec, których odbywały się 	GOPS ZI KPP	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024

	posiedzenia ZI i grup roboczych w związku z rodzoną procedurą „NK”		
--	--	--	--

Cel szczegółowy: 4

Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodziny

DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	TERMIN
Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez świadczenia pieniężne i niepieniężne, w tym prace socjalną	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, które uzyskały pomoc w formie pracy socjalnej, • liczba rodzin, którym przyznana została pomoc w formie świadczeń pieniężnych, • liczba rodzin, którym przyznana została pomoc w formie niepieniężnej • liczba rodzin, z których członkowie rodziny zostali skierowani do ŚDŚ lub DD Senior + 	GOPS CARITAS SSW	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Organizowanie usług specjalistycznych w rodzinach wymagających tej formy pomocy w tym rodzin z dziećmi	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin, którym udzielono tej formy pomocy, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, • Liczba rodzin z dziećmi, którym udzielono tej formy pomocy 	GOPS	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Udzielenie pomocy rodzinom w poszukiwaniu pracy zarobkowej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób w rodzinach, które podjęły prace zarobkowa, • liczba osób , które skierowano do CIS, • liczba osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych 	UG GOPS CIS PUP	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024

Cel szczegółowy: 5

Podejmowanie działań na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej

DZIAŁANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ	REALIZATORZY	TERMIN
Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań • liczba wspólnie sporządzonych planów pracy z rodziną, • liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej 	PCPR GOPS	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Udział w spotkaniach Zespołu ds. okresowej oceny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spotkań, • liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny, z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, • liczba dzieci, które wróciły do rodziny biologicznej 	PCPR GOPS	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna i poradnictwo specjalistyczne	<ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin objętych pracą socjalną, • liczba udzielonych specjalistycznych porad, • liczba podjętych wspólnie działań przez pracownika socjalnego i asystenta rodziny, • liczba sporządzonych wspólnie planów pracy z rodziną przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego, • liczba rodzin biorących udział w warsztatach dot. kompetencji wychowawczych 	GOPS GKRPA ZI PCPR	Zadanie realizowane w sposób ciągły 2022-2024
Zapewnienie warunków do	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń odbytych przez 	GOPS	Zadanie realizowane

rozwoju kwalifikacji m.in. asystenta rodziny i pracowników socjalnych zawodowo związanych z pracą z rodziną dysfunkcyjną	asystenta rodziny, <ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń odbytych przez pracowników socjalnych GOPS, • liczba odbytych szkoleń członków Zespołu Interdyscyplinarnego • liczba odbytych szkoleń członków GKRPA 	GKRPA ZI	w sposób ciągły 2022-2024
--	--	-------------	---------------------------

XIV. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacji Programu będzie odbywać się w ciągu 3 lat. Efekty zależeć będą od stopnia współpracy podmiotów zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny, a także umiejętnego wykorzystywania środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ten cel.

XV. PLANOWANE REZULTATY

- poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych kryzysem,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez jednostki zaangażowane w realizację programu,
- zmiana postaw społecznych,
- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży,
- gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.

XVI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 będą środki pochodzące głównie z budżetu samorządu gminnego i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań. Program będzie również finansowany w ramach dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

XVII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Koordynatorem trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław na lata 2022-2024 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

Do 30 marca każdego roku Wójt Gminy Inowrocław składać będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji Programu. Dodatkowo sporządzone będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które złożone zostaną wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art.187 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PODSUMOWANIE

Celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom, zarówno tym, które mogą zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Istotne znaczenie mają działania profilaktyczne skierowane do rodzin wymagających wsparcia ze strony osób i instytucji powołanych do tego zadania. Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Gminy Inowrocław opracowany na lata 2022-2024 zakłada tworzenie optymalnych warunków poprawy, jakości życia dzieci, młodzieży i ich rodzin. Wsparcie rodziny może odnieść pozytywny skutek wówczas, gdy zostaną stworzone warunki do wyeliminowania negatywnych czynników zakłócających jej rozwój. Szansą na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku jest wykorzystywanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału poprzez zdobycie nowych umiejętności w funkcjonowaniu rodziny i dlatego pomoc na rzecz rodzin nakierowana winna być w pierwszej kolejności na wykorzystanie własnych zasobów i możliwości, jeśli to zawodzi wówczas rodzina wymaga specjalistycznego wsparcia. Wspólne działanie pozwoli, bowiem na zminimalizowanie negatywnych skutków patologii wśród rodzin, zapewni poczucie bezpieczeństwa w sytuacjach bezradności oraz stworzy spójny i skuteczny system wsparcia dla rodzin z terenu Gminy Inowrocław.

Przewodniczący
Rady Gminy Inowrocław
Krzysztof Kołtuński